

Kralj Aspiracionih molitvi
Komentar prakse Plemeniti kralj
molitvi vrsnog postupanja
Šamar Rinpočea

Prevod
Beogradski Bodhi Path

Sadržaj

Uvod

Otklanjanje tri prepreke

Zavet bodisatve

Bodgaja

Ne-posezanje za tri sfere

Objašnjenje molitve

Neznanje

Objašnjenje sedam grana

Darmadatu

Glavne aspiracije Samantabadre

Dobrobit od praktikovanja Samantabdrine aspiracione molitve

Posveta

Uvod

U decembru 2009. godine, za vreme Kađu Monlam Čenmoa u Bodgaji, Kunzig Šamar Rinpoče je podučavao o praksi Sangčo Monlam, Plemeniti kralj molitvi vrsnog postupanja, koja je poznata i kao Samantabadrina aspiraciona molitva. Na sanskritu ona se zove Arja Bhadrakajapranidhanaradža. Ona čini posledni deo Gandavjuha sutre, koja je sama poslednji deo Avatamsaka sutre. Veliki bodisatava Samantabadra simbolizuje pretposlednji rezultat svih aspiracija. Buda Šakjamuni je dao ovo učenje o Samantabadrinoj aspiracionoj molitvi kako bi podstakao praktičare da se odnose prema velikom bodisatvi Samantabadri kao uzoru koji treba da se ugledaju da bi se ostvarile sve njihove želje.

Praksa šest *paramita*, ili šest savršenosti, je suština Mahajana puta. Čak i ako praktikujemo samo jednu *paramitu*, to uključuje i sve ostale *paramite*. Ako, na primer, praktikujemo *paramitu* velikodušnosti, mi ćemo davati ono što posedujemo i čime raspolažemo. Ako dajemo sa čistom motivacijom, mi praktikujemo etičko postupanje. Ako dajemo milostinju bez zamora, ne osećajući da nam je to tegobno, mi praktikujemo *paramitu* strpljenja. Ako dajemo svakog dana, kao dugoročnu praksu, ovo je primer prakse *paramite* istrajnosti. Ako smo usredsređeni dok praktikujemo velikodušnost, mi praktikujemo *paramitu* meditativne koncentracije. Ako dajemo bez vezanosti za "tri sfere", odnosno za primaoca, davaoca- sebe- i objekta koji dajemo, mi praktikujemo *paramitu* mudrosti. Tako u jednom činu velikodušnosti, može se ostvariti svaka od *paramita*.

Praksa *paramita* može se takođe izdeliti u deset *paramita*. U ovom sistemu razlažemo *paramitu* mudrosti još delikatnije na četiri odvojene komponente. To su aspiracija, vešta sredstva, moć i primordijalna mudrost. *Plemeniti kralj molitvi vrsnog postupanja* je suština *paramite* aspiracije i samim tim komponenta *paramite* mudrosti. Praktikujući je mi se možemo snažno povezati sa snagom ostvarenja ispunjenja želja velikih bodisatvi, kao što je Samantabadra, koji je već ovladao *paramitama* i koji je zbog toga mogao da dâ blagoslove koji proističu iz njihovog ostvarenja. Kao što ispravna praksa velikodušnosti obuhvata sve ostale *paramite*, praksa *paramite* aspiracije ih takođe sve uključuje.

Otklanjanje tri prepreke

U ovoj praksi *paramite* aspiracije, veoma je važno razumeti da je primordijalna suština našeg uma čista i neuprljana karmičkim koprenama. Ova primordijalna suština uma već sadrži sve kvalitete koji su nam potrebni za postizanje krajnjeg prosvetljenja. Ona je kao ogledalo. Ako se sa ogledala ukloni sva prašina, istinski odraz uma će se veoma jasno ocrtati.

U našem normalnom samsaričkom stanju, naš um je zamračem neznanjem, što prouzrokuje prijanjanje za iluziju stvarno postojećeg sopstva. Zbog ovog neznanja, pojavljuju se mnoge emocije - koje zovemo *kleše* ili mentalne aflikcije - i one vode akumulaciji mnogo pozitivnih i negativnih aktivnosti. Pošto ne razumemo svoj um, vezujemo se za objekte koje

percipiramo kao stvarne, kao i za um koji percipira. I dok delamo mi ostavljamo otiske u svom mentalnom kontinuumu. Kada za to dođe vreme, oni će u potpunosti sazreti. Karma koja je u potpunosti sazrela je glavni razlog našeg putovanja u cikličnoj egzistenciji, ili samsari. Drugim rečima, kontaminacija našeg uma ima tri aspekta: prvi je kontaminacija klešama; drugi je kontaminacija latentnim karmičkim otiscima u našem umu; i treći aspekt je konsekvence, to jest, u potpunosti sazreli rezultati koje moramo da iskusimo. Ova tri aspekta mentalne kontaminacije su odgovorni za naše neprekidno bivanje u samsari. Govoreći metaforički, ove tri prepreke su kao prašina na ogledalu koja ne dozvoljava pravom odrazu da se probije. Moramo vredno da praktikujemo da bismo ih odstranili.

Na koji način prevazilazimo i uklanjamo ove tri glavne prepreke? Najbolje protivsredstvo je *paramita* aspiracije. *Paramita* aspiracije je uravnotežena kombinacija mudrosti i veštih sredstava, što je veoma retka i delotvorna alatka za praksu. Ipak, moramo razumeti da nam je potrebno nekoliko preduslova pre nego zaista postignemo ovu *paramitu*. Prvi veoma važan preduslov je zavet bodisatve.

Zavet bodisatve

Postoje dve vrste zaveta bodisatve: prvi je aspiracioni zavet bodisatve; drugi je zavet bodisatve u primeni. Kada uzimamo zavet bodisatve mi pokušavamo da se ugledamo na velike želje svih bodisatvi. Uzeti zavet bodisatve u primeni, znači da sledimo primer svih Buda. Kao što su i oni radili, mi praktikujemo bodičitu, aspiracije i *paramite*, da bismo ostvarili ista postignuća koja su oni ostvarili. Kada ispunjavamo oba zaveta bodisatve na čist način, onda, čak i kada spavamo, akumulacija naših zasluga i mudrosti će se spontano uvećavati, stvarajući uslove koji su neophodni za našu praksu *paramite* aspiracije.

Kako uzimamo dve vrste zaveta bodisatve, aspiracioni i zavet u primeni? Postoje dve različite transmisione linije koje vode poreklo od Bude Šakjamunija. Prva se prenosi od Bude Šakjamunija na Maitreju, budućeg Budu: prema ovoj liniji, aspiracioni i zavet u primeni se prenose zasebno, u dva odvojena rituala. U drugoj liniji koja je prenesena preko velikog bodisatve Mandušrija plemenitom Nagardžuni, dva aspekta zaveta se prenose u jednom trenutku. Stihovi za prenošenje i primanje određenog zaveta bodisatve su uzeti iz dela velikog učitelja Šantideve - *Bodičarjavatara*, ili *Put bodisatve*. Zavet bodisatve Nagardžunine transmisije prima se izgovaranjem određenih stihova tri puta:

Dok ne dosegnem savršeno prosvetljenje, uzimam utočište u Budama. Isto tako, uzimam utočište u Darmi i u zajednici bodisatvi. Isto kao što su Bude prošlosti razvile prosvetljeni um i postepeno se uvežbavale kao bodisatve, i ja ću razviti prosvetljeni um i uvežbavati se postepeno da bih pomogao/la bićima.

Pre nego što primimo zavet bodisatve moramo uzeti utočišni zavet. U tradiciji Mahajane, utočišni zavet uzimamo ovim rečima:

Dok ne dosegnem savršeno prosvetljenje, uzimam utočište u Budi, kao i u Darmi i Sangi.

Uobičajeni način uzimanja utočišta je obećanje koje se odnosi na ovaj život. Obećavamo da uzimamo utočište u Budi, Darmi i Sangi dok god smo živi. Međutim, zavet bodisatve traje od sada dok ne ostvarimo krajnje prosvetljenje. Tako da, kada uzimamo utočišni zavet u kombinaciji sa zavetom bodisatve, on takođe važi od tog momenta do postizanja apsolutnog prosvetljenja.

Bodgaja

Sveto mesto Bodgaja je mesto prosvetljenja savršenog Bude Šakjamunija, Blagoslovenog, Bagavana. On je rođen kao princ Sidarta, sin Kralja Sudhodana. Živeo je gradu Kapilavastu u velikom luksuzu, ali pošto je bio u potpunosti odvezan od bogatstva i blagostanja svoje kraljevske porodice, odustao je od tog načina života i sprovodio praksu šest *paramita*, superiorne meditativne stabilnosti i najviše mudrosti. Šest godina je praktikovao kao isposnik na obali reke Nerandžane, a nakon toga je ostvario meditativnu apsorpciju vadžre, što je nivo apsolutnog prosvetljenja Budinstva. Hodočasnici koji posećuju drvo bodi, drvo njegovog prosvetljenja, dobijaju izvrstan blagoslov mesta Budinog probuđenja.

Prema tome, kada imamo mogućnost da idemo na hodočašće i posetimo sveto mesto kao što je Bodgaja, treba da kontempliramo o Budinim postignućima i prosvetljenju, i vidimo ga kao uzor koji treba da sledimo. Mi ne idealizujemo Budu kao što deca idealizuju svoje roditelje - mi se ne klanjamo idolu - niti se prema njemu odnosimo na sujeveran način kao prema bogu koji će nas odvesti na srećnije mesto, već razmišljamo o svim njegovim ogromnim postignućima i tome kroz šta je prošao, i pratimo njegov primer dok sedimo ovde danas i slušamo predavanja. Da bismo sledili Budin primer, aspiracije bodisatve Samantabadre su neophodne. To što ih proučavamo ne znači da možemo da ih i ostvarimo. U tu svrhu potrebno je da uzmemo izvršni dvostruki zavet bodisatve i praktikujemo savršenosti, što nas vodi izvan ovog sveta do savršenog prosvetljenja.

Neposezanje za tri sfere

Drugi preduslov koji treba da znamo je posebno suptilan metod pod nazivom „neposezanje za tri sfere“. Mi moramo shvatiti iluzornu prirodu, ili odsustvo sopstva u svim fenomenima. Ova razumevanje, dešava se na tri različita nivoa koja se zovu „tri sfere“. Ukratko, ovo trostruko razumevanje znači da u krajnjoj liniji ne postoji

sopstvo, niti osetna bića kojima pokušavamo da pomognemo, niti odnos između ova dva. Na primer, kada nešto dajemo drugima, ili ako izgovaramo aspiracionu molitvu, treba da razumemo da bića za koja se molimo, kao i mi sami koji se molimo, i reči koje izgovaramo, nemaju suštinsku stvarnost i stoga se moramo osloboditi bilo kakvog prijanjanja ili vezanosti za bilo koga od njih.

Za početnike je veoma teško da ovo čak i zamisle. Stoga, moramo početi sa praksom meditativne apsorpcije. Kada se izveštimo u meditaciji, počecemo da stičemo razumevanje odsutnosti „tri sfere“. Bez meditacije, sva osetna bića, sve do najmanjeg insekta, imaju tendenciju da prijanjaju za ideju sopstva. Primarni uzrok svakog prijanjanja za sopstvo je neznanje. Ako analiziramo šta je to što smatramo da je sopstvo, takođe shvatamo da ono nema određenu suštinu. Nalazimo da je naša ideja nejasna i konfuzna - sopstvo je iluzija. Kada analiziramo da li je pretpostavka „ja postojim“ istinita ili ne, otkrivamo da smatramo stvarnom jednu ideju koja uopšte nema temelj. To samo naš um poseže za ovim konceptom kao nečim stvarnim. Zbog toga, osoba koja se moli mora da razume da ne postoji objekat za koji se može prijanjati kao „ja“. Ne postoji niko na koga se to odnosi kada kažemo ili mislimo „Ja sa“, ili „Ja znam“. Na isti način, druga osetna bića takođe greškom prijanjaju za „Ja“ i zbunjena su. Ne treba da mislimo da postoje „drugi“. U molitvi mi želimo da se manifestujemo u obličju koje je pogodno da donese dobrobit drugima, i želimo da sva ostala osetna bića koja su u samsari mogu imati dobrobit od naših molitvi.

Naše molitve mogu biti blagotvorne za druge zbog procesa uzajamnog nastajanja. Osim toga reči molitve i njihovo značenje nemaju sebi svojstvenu realnost. Deo naše prakse je da kontempliramo o uzajamnom nastajanju i na taj način razumemo da stvari nemaju suštinsku realnost. Tako umirujemo svoje prijanjanje za njih. Nema boljeg metoda za razgradnju našeg posezanja za realnošću. Kada smo slobodni od posezanja i vezivanja, naša molitva postaje praksa savršenosti koja će nas odvesti van samsare. Značenje reči *paramita* je izvan samsare, t.j. postizanje prvog nivoa bodistave i dalje, čiji uzrok je molitva.

Čak i ako se molimo sa posezanjem i vezanošću, akumuliramo zasluge, ali ne i mudrost. Usavršivši akumulaciju zasluga, ostvarićemo ponovno rođenje u višim područjima samsare, ali nećemo moći da se oslobodimo ciklične egzistencije. Da bismo ostvarili pravo oslobođenje od samsare, potrebno je postići uzrok „izvan sveta“, koji je ranije objašnjeno shvatanje „tri sfere“. Ispravno razumevanje praznine odnosi se na sva osetna bića, naše prijanjanje za ego i na odnos između ta dva. Tako, ako smo motivisani razumevanjem iluzorne, nesubstancijalne prirode bića, koje nema suštinu, onda ćemo biti slobodni od pohlepe i vezanosti kada praktikujemo šest *paramita* i *paramitu* aspiracije. Kad smo slobodni od pohlepe i vezanosti ispravno ćemo praktikovati akumulaciju zasluga i mudrosti, što će za uzvrat dovesti do mudrosti koja će nas konačno osloboditi samsare.

Objašnjenje molitve

Praksu *Plemeniti kralj molitvi vrsnog postupanja*, koja se takođe prevodi kao *Samantabadrina molitva*, podučavao je savršeni Buda Šakjamuni. Kada su prevodioci, *locava* na tibetanskom, prevodili ovu molitvu na tibetanski, prvo su odali počast velikom bodisatvi Mandušriju tražeći pomoć za uspešno prevođenje molitve. Celokupna aspiraciona molitva ima tri odeljka: priprema, glavni deo i zaključak. Priprema se sastoji od sedam segmenata koji su izvrsno sredstvo za prikupljanje osnova vrline i uzrok za dostizanje rezultata aspiracija. Baš kao što je potrebno da prvo posejemo seme i da vremenske prilike budu pogodne, da bismo imali uspešnu žetvu, tako nam je potrebna sedmostruka molitva da bismo imali uspešnu žetvu postignuća. Drugi odeljak prikazuje sve aspiracije bodisatve Samantabadre. Poslednji odeljak je posveta.

Neznanje

Važno je da razumemo naše urođeno neznanje i ulogu koju ono ima u rađanju u samsari. Kao što je ranije objašnjeno, neznanje je razlog zbog kojeg ne možemo da shvatimo pravu prirodu našeg uma. Stvaramo sopstvenu ideju stvarnog Ja, i prijanjamo za njega. Na osnovu ove pogrešne ideje mi smatramo da su i spoljni fenomeni i unutrašnji um koji poseže, stvarni. Spoljni fenomeni su čulne percepcije kao što su slike, zvuci, mirisi, ukusi i taktilne senzacije. Ove spoljne senzacije nisu stvarne već su odrazi u našem umu. Preko šest čula, vida, sluha, mirisa, ukusa, dodira i mentalnog čula, mi prikupljamo podatke u odgovarajućih šest svesnosti. Sedma svest, ona koju zovemo svest zamračenja, ima funkciju da prosleđuje sve impresije koje se nađu u šest čulnih svesnosti, osnovnoj svesti, ili *alaja-vidžnani*, i tokom ovog procesa ona idejom samo-postojanja pretvara sve impresije i svaku od njih u varku. Prema tome, svest zamračenja je najsuptilnija i najdublje ukorenjena mentalna aflikcija u našem umu; ona neprestano održava pogrešno verovanje u Sopstvo, i ona je osnov svih manje suptilnih emocija i osećaja samovažnosti. Osmu svesnost, zvana *alaja-vidžnana*, je osnova svega, i u njoj se nalazi svo seme, dok su ostale svesti njene projekcije. Zbog naših mentalnih nečistoća i karme, mi sakupljamo nezamislivu raznolikost latentnih i ustaljenih tendencija; to su otisci ili seme u našoj osnovnoj *alaja* svesti. Kada sazru oni uzrokuju odgovarajuće konfuzne impresije tri samsarička sveta: sveta želje, područja oblika i područja bez oblika.

Objašnjenje sedam strukova

**U svim svetovima u svih deset pravaca
obitavaju Tatagate prošlosti, sadašnjosti i budućnosti.
Pred svakim od tih lavova među ljudima,
klanjam se radosno svojim telom, govorom i umom.**

Prvi struk: Odavanje počasti

Počinjemo odavanjem počasti, ne samo Budi Šakjamuniju već svim Tathagatama u svim svetovima, u svih deset pravaca. Na njih se upućuje kao na "lavove među ljudima". Ova metafora izražava ideju da lavovi nadmoćno vladaju među svim životinjama. Baš tako, Bude su neprikosnovene i nadmoćno vladaju u celom ljudskom području.

Fraza „u svih deset pravaca“ izražava neograničenu prirodu mesta na kojima borave Bude. Ne postoji čisto područje koja nije deo deset pravaca. Sva ova čista područja su rezultat Budinih želja da donese dobrobit bićima na potpuno spontan i savršen način. Čista područja su prirodno, nenaporno ispunjenje aktivnosti Buda, ali ih mogu opaziti samo visoko razvijena duhovna bića. Bića sa premalo zasluga, koja su se rodila u ovom svetu i doživljavaju patnju, mogu se osloniti na Budu koji je došao u ovaj svet, podučavao Darmu i čija učenja žive i danas. Ta bića rođena su sa ljudskim telom i imaju uslove i sposobnost da slede učenja. Iako su čista područja pristupačna samo za one čiji umovi su veoma čisti, kroz postepeno pročišćavanje sopstevih nečistoća i karme, sva bića potencijalno mogu doživeti ova čista područja.

Kada praktikujemo ovaj prvi stih molitve, vizualizujemo bezbrojna čista područja svih deset pravaca, gde borave Bude tri vremena, prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. Što je čistije moguće, svojim telom govorom i umom, odajemo počast svim Budama čistih zemalja.

**Snagom želja Vrsnog postupanja
svaki prizvani Buda se manifestuje.
Telima brojnim poput atoma u univerzumu,
duboko se klanjam Pobednicima.**

Važno je zapamtiti da koje god pozitivne aktivnosti činimo, kao što su prostracije i odavanje počasti Budama tri vremena, prošlosti, sadašnjosti i budućnosti, to treba da radimo sa čistom motivacijom, kao i čvrstim uverenjem i verom. Vizualizujemo da se ispred nas, u prostoru, nalaze sve Bude dok radimo prostracije. Takođe vizualizujemo sebe kako se manifestujemo u onoliko tela koliko ima atoma u univerzumu dok izvodimo prostracije zajedno sa svim osetnim bićima, dodirujući tlo svojim čelom, šakama i kolenima pred Budama tri vremena.

**Povrh jedne čestice, toliko je Buda koliko čestica,
okruženih Bodisatvama, svojim duhovnim naslednicima.
Tako je Darmadatu, kompletna sfera postojanja,
ispunjena svim Budama koje sam zamislio.**

Kako upotrebljavamo um da odamo počast Budama? Ova vizualizacija je naročit metod prakse. To je moćno sredstvo za akumulaciju zasluga i mudrosti.

Darmadatu

Darmadatu bukvalno znači područje pojava, ili prostor stvarnosti. To je dimenzija stvarnosti koja je izvan dualističke percepcije, tako da je isto što i takvoća, ili praznina.

Za obična bića, pojave se javljaju u određenoj veličini i broju. Pored toga, materijalni objekti se javljaju kao opipljivi; oni imaju određenu boju, i deluju kao da su nezavisni objekti van našeg uma. Ipak, ako ispitamo naša predubedenja, shvatamo da šta god opažamo ne može biti ništa drugo do prizor u našem umu. Materijalnost, boje, oblici, itd, su samo mentalne pojave. Niko nikada nije direktno opazio materijalnost. I pošto pojave nisu ono što se nama, običnim bićima, čini, mi nazivao svoj uobičajeni, neprosvetljeni doživljaj sveta "pogrešna dualistička manifestacija". Kada jednom prihvatimo da je "naš svet" samo mentalno iskustvo, pojmovi velikog i malog više se ne primenjuju, i naš um može da sadrži bilo koji broj tih manifestacija. Sposobnost našeg uma da se prostire van bilo kojih granica, je ona koju treba da upotrebimo za svoju praksu. Na taj način se približavamo istini *darmadatua*.

Na primer, u maloj, skućenoj sobi mi možemo zamisliti veliki grad. U jednom kratkom minutu sna mi možemo da razvijemo veoma kompleksnu priču, za koju bi, ako želimo da je zapišemo kada se probudimo, trebalo puno papira. Ako naše ideje o veličini odražavaju istinski postojeću stvarnost, kako možemo da doživimo veliki grad u maloj sobi.

Međutim, ako razumemo da je naš način konceptualizacije pogrešan, onda se možemo osloboditi ove zamke. Svoje umove možemo transformisati da postanu veoma delotvorne alatke za prikupljanje zasluga i mudrosti, prevazilazeći uobičajene koncepte veličine i količine. U našoj praksi simuliraćemo stvarnost *darmadatua* vizualizacijom univerzuma u njegovom beskrajnom sićušnih čestica. Moderni naučnici su nam pokazali da se ceo spoljašnji univerzum može svesti na atome i molekule. Na svim atomima i svakom od njih, mi zamišljamo bezbrojne čiste zemlje, gde borave Bude okružene bodisatvama, arhatima, pratjekabudama i učenicima. Onda, svojim telom, govorom i umom, sa iskrenim posvećenjem, radimo prostracije pred ovim bezbrojnim Budama i bodisatvama, u svim neprojenim čistim područjima.

Ne treba da se bojimo, sumnjajući da li možemo da razvijemo takvu vizualizaciju. Mi to već sve vreme radimo. To je isto kao primer velikog grada koji se pojavljuje u snu osobe koja je zatvorena u maloj sobi. U našoj praksi aspiracije, treba da se usmerimo na darmadatu, da tako kažemo, pomerajući granice svog iskustva i zamišljajući beskraj prostora kao čiste zemlje.

**Koristeći svaki od tonova mnoštva melodija
veličam ih pohvalama beskrajnim poput okeana.
Upućujući hvalospev Onima koji su dostigli Blaženstvo,
ja odajem počast vašim kvalitetima, o Pobjednici.**

Nakon odavanja počasti svojim telom, to radimo svojim govorom. I dalje vizualizujemo darmadatu sa bezbrojnim čistim područjima gde borave Bude okružene arhatima, bodhisatvama, pratjekabudama i drugima. I sa najmelodičnijim govorom mi hvalimo sve prosvetljene zasluge i postignuća koja su po svojoj prirodi nemejljiva. Kao što se u ogledalu može pojaviti bezbroj odraza, a da se ogledalo ne zaguši, isto tako sve Bude i njihova svita mogu boraviti u bezgraničnim čistim područjima na bezbrojnim atomima, a da ne izgledaju pretrpano. Slavimo ove Bude beskrajnim okeanima hvale.

U *Kralju molitvi izvrsnog postupanja* mi često koristimo izraz "okean". "Okean" se ne odnosi na Tihi ocean, već je korišćen kao merni termin u drevnoj Indiji, i odnosio se na nezamisliv broj. Voda se sastoji od atoma, i metafora okeana izražava nezamisliv broj atoma koji čine okean. I kada pevamo svoje hvale različitim melodijama, nudimo najbolji mogući zvuk; poput zvuka Sarasvatine vine. Njen muzički instrument proizvodi najsvršeniji i najmelodičniji zvuk na svetu.

Drugi struk: Pohvale i ponude

Drugi od sedam segmenata sadrži dva aspekta: pohvale i ponude. U pogledu ponuda, postoje dve vrste: materijalne ponude i najuzvišenija ponuda Darma. Sledećim stihom činimo materijalne ponude.

**Raskošno cveće, predivne vence,
dragocene suncobrane, sjajne činele i fine meleme,
blistave lampe i najmirisniji tamjan:
darujem vama, o Pobjednici.**

U prvom redu, tibetanska reč "dam pa" pojavljuje se dva puta. Ona znači "dobro" i "istinsko", a ovde je prevod "raskošno" i "predivno". Reč "dam pa" podrazumeva da kad dajemo, naše davanje ne sme biti kontaminirano vezanošću, pohlepom, ili kajanjem zbog toga što su ponude učinjene. Pored toga, mi ne dajemo objekte koji su ukradeni, ili stečeni na bilo koji drugi nepogodan način. Objekti koje dajemo - cveće, venci, prelepi suncobrani, divni instrumenti kao što je cimbalo, mirisni insensi, itd, predstavljaju najdragocenije objekte i supstance koje upotrebljavamo ili koristimo u svom životu. Značaj ovog davanja Budama nije u tome što Bude to zahtevaju ili im je potrebno, već pre u tome što

mi treba da praktikujemo nevezanost za ove objekte. Dajemo da bismo pročistili vezanost za svoje stvari.

**Ovako vrstan odabir, savršeno predstavljen -
izuzetnu odeću, parfeme najlepših mirisa
i tegle mirisnih praškove naslagane visoko poput planine,
darujem vama, o Pobjednici.**

Mi nudimo "izuzetnu odeću" koja ima sposobnost da hladi kad je napolju vrućina, i da održava prijatnu toplotu kada je vreme veoma hladno. Mi nudimo "parfeme najlepših mirisa" i čudesno "mirisne praškove". Ovo se odnosi na najkvalitetnije parfeme od sandalovine i najdragocenije kombinacije cvetnih mirisa. Takođe nudimo i najukusniju hranu i sve to naslagano visoko poput planine, kao što je planina Meru. Sve ovo prezentujemo na najboljim tanjirima i peharima za serviranje, koje bismo uoptrebili za ponude kralju.

**Ove nepregledne i uzvišene ponude
izražavaju moje poverenje u sve Bude.
Snagom vere u Vrsno postupanje,
klanjam se i darujem ih Pobjednicima.**

Ovaj stih odnosi se na najuzvišeniju ponudu Darma. Materijalna davanja mogu nuditi obična bića kao što smo mi. Međutim, najuzvišeniju ponudu Darma mogu učiniti bodisatve na desetom *bumiju*, zbog njihove ogromne akumulacije zasluga i mudrosti, koja im daje moć aspiracije. Kao nastavak želja koje su izrekle Bude sadašnjosti i prošlosti, ovo su aspiracije za donošenje dobrobiti svim osetnim bićima, koja su bezbrojna kao atomi u univerzumu. Nadmoć ponude Darma izrazio je veliki učitelj Šantideva u svom delu Bodičarjavatara ovim rečima:

"Ako sama namera da se bude od dobiti drugima
Prevazilazi vrednost slavljenja Buda,
Zašto je potrebno i pominjati konkretna dela
Koja dovode do dobrobiti i sreće svih bića bez izuzetka."

Ostvarene bodisatve mogu da pomažu bićima na mnogostruke načine. Na primer, oni mogu da manifestuju drvo koje ispunjava želje koje može da ostvari sve pozitivne želje osetnih bića. Takva aktivnost je rezultat njihove ogromne snage aspiracije, koja potiče od meditativne prakse, i mogu je sprovesti samo bodisatve. Za obične praktičare na putu, postoje tri načina na koje možemo generisati najuzvišenije ponude. Prvi je da generišemo bodičitu. Drugi je da se posvetimo učenju i razumevanju Darma Bude. Treći je da sprovodimo praksu i da je usavršimo. Čineći najuzvišenije ponude na ovaj način, obični praktičari mogu da prikupe ogromne zasluge i mudrost u formi apsolutnih ponuda.

Treći struk: Pokajanje

**Sva štetna dela koja sam počinio
svojim telom, govorom i umom,
posledice su strasti, mržnje i neznanja:
sva ta štetna dela priznajem u celosti.**

Pokajanje je moćna protivmera za prevazilaženje naših slabosti, ispravljanje grešaka i pročišćenje kakvu god da smo negativnu karmu prikupili od vajkada kroz naše nebrojene živote. Svi mi, obična osetna bića, više volimo da vidimo samo naše pozitivne strane. Mi ne želimo da vidimo svoje greške ili da se suočimo sa negativnim aspektom našeg karaktera. Zbog ponosa i samoljubivosti, slepi smo za istinski problem. Kada priznamo svoja negativna dela i pokajemo se zbog njih, mi se pre svega suočavamo sa svojim slabostima i greškama, što nam onda omogućava da se poboljšamo i da ih na kraju prevaziđemo. Tokom isposvesti, kao što je ranije objašnjeno, zamišljamo sebe, kao i sve Bude u čistim područjima, bezbrojne kao što su atomi u celom darmadatu-u. Mi onda priznajemo sve negativnosti koje smo sakupili ponosom i tvrdi odlukom i zaklinjemo se da ćemo ih razotkriti.

Četvrti struk: Radovanje zaslugama drugih

**Radujem se svakoj zasluži
Buda i Bodisatvi svih deset pravaca,
zaslugama Pratjekabuda, onih koji se uvežbavaju na putu,
zaslugama Arhata koji su prevazišli uvežbavanje
i zaslugama svakog pojedinačnog bića.**

Radovanje zaslugama drugih je jedan od najmoćnijih načina za akumulaciju zasluga. Ono ne dolazi prirodno, jer nas naš ponos i prijanjanje za sebe obično sprečava da prepoznamo zasluge i postignuća drugih ljudi. U ovoj praksi radovanja, mi prepoznamo kvalitete drugih bića i oni su za nas veliko zadovoljstvo, kao i zasluge ostvarenih praktičara, kao što su arhati i Bude koji su usavršili pet nivoa prakse i ostvarili nivo arhata. Mi se radujemo i pratjekabudama, koji su praktikovali Darmu Bude tokom stotinu kalpi i pomogli da se Darma proširi u područjima gde Buda nije prisutan. Radujemo se veličanstvenosti bodisatvi, koji su prikupili ogromnu akumulaciju zasluga i mudrosti tokom tri eona, pre nego što su ostvarili prosvetljenje. I naravno, radujemo se, zaslugama i postignućima Buda koji manifestuju tri kaje, ili Budina tela.

Peti struk: Molba Budama da zavrte točak Darma

**O Svetlosti koje osvetljavate svetove u svih deset pravaca,
postepenim savladavanjem nivoa probuđenja
postali ste Bude, oslobođene od vezivanja.
Zaštitinici, molim vas pokrenite točak Darma.**

Molbom Budama da zavrte točak darme, mi želimo bićima da budu sposobna da dostignu nivo *nirmanakaje*. Podsetimo se da se *darmadatu* sastoji od bezbrojnih čestica na kojima, u čistim područjima, borave Bude sa svojom svitom. Dok se molimo multipliciramo sebe i molimo Bude da zavrte točak darme na isti način kao što je Buda Šakjamuni sišao u naše ljudsko područje i zavrteo točak Darme za nas.

Šesti struk: Molba Budama da ostanu

Sa dlanovima spojenim u molitvi, usrdno molim one među vama koji imaju nameru da manifestuju stanje iznad patnje: za dobrobit i sreću svih bića, ostanite onoliko eona koliko ima atoma u univerzumu.

Dok izgovaramo ovaj stih i dalje zamišljamo da imamo onoliko tela koliko je atoma u univerzumu. Veoma ponizno, ali odlučno tražimo od Buda da ne prelaze u nirvanu već da i dalje donose dobrobit osetnim bićima. Usled ove veoma moćne aspiracije i molbe, osetna bića će moći da dosegnu čistu zemlju *sambogakaje*, sa svih pet različitih zasluga koje su povezane sa ovom čistom zemljom. I ovo je veoma moćna aspiraciona alataka.

Sedmi struk: Posveta

Savršenom prosvetljenju posvećujem sve zasluge, pa i najmanje, koje sam sakupio prostracijama, ponudama, priznanjem, radovanjem, molbom i molitvom.

Posveta je jedan od najvažnijih aspekata budističke prakse, pa time i ove molitve. Posveta zasluga je sredstvo koje praktičaru omogućava da ostvari sve tri *kaje* Bude: *darmakaju*, *sambogakaju* i *nirmanakaju*. Kada nudimo sve zasluge i mudrost koje su akumulirane u prethodnih šest segmenata, ponovo vizualiziramo da imamo beskrajni broj tela kao što su beskrajni atomi u univerzumu, i nudimo zasluge radi prosvetljenja svih bića podjednako.

Sambogakaja i *nirmanakaja* su Budine spontane manifestacije za dobrobit osetnih bića, slično izlasku sunca koje daje svetlost zemlji na spontan način i bez napora. Njihova aktivnost je plod njihovih postignuća ostvarenih na različitim *bumijima* na putu bodisatve. To je moć koja potiče od njihove akumulacije zasluga i mudrosti tokom tri eona. Kao što je Milapea rekao u jednoj od svojih pesama: Kada ste jogi koji praktikuju u planinskoj pećini i posvećujete zasluge svoje prakse svom sponzoru koji živi kao nezaređeni praktičar Darme Bude u gradu, kad na kraju dostignete prosvetljenje, rezultat će za oboje u suštini biti isti zbog te posvete. Prema tome, treba da posvetimo sve zasluge podjednako svim osetnim bićima, sledeći primer Milarepe. Prema Šantidevinom delu Bodičarjavatara, posveta je isto što i upućivanje želja. Mi želimo da sva bića imaju zdravo telo, da su oslobođena bolesti i prepreka, da su oslobođena

patnje, i da se sve njihove pozitivne želje ispune. Moć da se ovakve želje ispune potiče od ogromne akumulacije zasluga.

Posveta postaje savršena kroz generisanje bodičite i spoznaju praznine onoga ko posvećuje, praznine drugih i praznine samog čina posvećivanja, tj, ranije objašnjene tri sfere. Ovo je apsolutni metod segmenta posvećivanja.

Glavne aspiracije Samantabadre

Glavni tekst molitve počinje stihom:

**Neka Bude prošlosti i oni koji sada obitavaju u svetovima
u deset pravaca, budu počastvovani ponudama.
Neka oni koji će doći, brzo ostvare svoje aspiracije,
i dosegnu Budinstvo, kroz nivoe probuđenja.**

Tokom prakse *Plemenitog kralja molitvi vrsnog postupanja*, treba da generišemo čist um i istinsku motivaciju. Pored toga, tokom cele prakse treba da i dalje vizualizujemo *darmadatu* ispunjen bezbrojinom atomima na kojima borave Bude u njihovoj čistoj zemlji, zajedno sa svojom svitom arhata, bodisatvi i drugih sledbenika.

U prvom stihu glavnog dela molitve, mi želimo da svi sadašnji i budući ostvareni praktičari, bilo da su na nivou ostvarenja (prvi do sedmog *bumija*), bilo da su na nivou izvan uvežbavanja (osmi, deveti ili deseti *bumi*), mogu da brzo prikupe zasluge i mudrost neophodne za potpuno prosvetljenje. Snagom svojih prethodnih ponuda i posvete, i snagom svoje iskrenosti, mi želimo da oni brzo ostvare potpuno Budinstvo.

**Gde god da postoje svetovi u deset pravaca,
neka u najvećem broju, postanu savršeno čisti.**

Svetovi u deset pravaca se odnose na ranije objašnjen *darmadatu*, koji je ispunjen atomima na kojima su smeštene čiste zemlje Buda sa njihovom svitom bodisatvi i ostvarenih praktičara. Ova bezbrojna područja Buda u svakom atomu uopšte ne izgledaju natrpano. Samo jedna kap vode sadrži mnoštvo sunčevih zraka, i baš kao što u našem snu kratka misao može obuhvatiti nepregledan niz događaja, mi vizualizujemo da je kontaminirani svet samsare, našom čistom željom i praksom, transformisan u čiste zemlje Bude.

Milarepa je jednom pred Rengčunpom izveo čudo. Manifestovao je celo svoje telo unutar roga jaka. Dok je meditirao u rogu jaka, rog nije postao veći, niti je Milarepino telo postalo imalo manje. Ipak, ovo nije bio problem za manifestaciju. Ovo je bilo moguće jer je koncept velikog naspram malog kao polarne suprotnosti jedno drugom, samo koncept koji potiče od naše zablude. Ako možemo da prevaziđemo ovo neznanje, kao što smo pokušavali da uradimo praksom sedmostruke molitve kroz vizualizaciju svih polja Bude sadržanih u svim i svakom atomu, onda je transformacija moguća.

**Neka se ti univerzumi ispune Pobednicima koji su došli pred
Drvo prosvetljenja, okruženi Bodisatvama,
svojim duhovnim naslednicima.**

U ovim redovima kontempliramo o postignućima svih Buda iz prošlosti. Veoma snažno i čisto poželimo da sve buduće Bude slede primer

Buda iz prošlosti tako da se prosvetle ispod drveta bodi i zavrte točak Darne za svoje sledbenike.

**Neka sva bezbrojna bića
svih deset pravaca uvek budu srećna i zdrava.
Neka sva bića pronađu pravi smisao u Darmi,
i neka im se u skladu sa time nade ostvare.**

Ova želja odnosi se na sva osetna bića u svih deset pravaca. Mi poželimo da oni mogu da imaju dragoceno ljudsko ponovno rođenje i šansu da dođu u kontakt sa Budinom Darmom: da mogu da budu licem u lice sa Budom, nauče Darmu i praktikuju ne samo zbog svoje dobrobiti, već dobrobiti svih ostenih bića.

**Neka primenjujem mnoge oblike Prosvetljenog postupanja,
i svaki put kada doživljam novi život, neka se sećam prethodnih.**

Kada generišemo bodičitu, i aspiracionu i u primeni, mi sakupljamo ogromne zasluge. Zahvaljujući snazi koja iz ovog proizilazi, mi ćemo imati dragoceno ljudsko ponovno rođenje u svim našim budućim životima i veoma jasno ćemo se sećati naših želja i iskustava prošlih života. Jedan primer ilustruje ovu moć sećanja: nekoliko vekova posle perioda u kojem je živeo Buda, živeo je veliki učitelj Vasubandu, koji je bio upravitelj Univerziteta Nalanda manastira. On je neprestano podučavao, a u prozoru učionice sedeo je golub koji je uvek slušao predavanja Vasubandua. Veoma se tome radovao. Pošto je uginuo, golub se ponovo rodio u ljudskom obličju, i kao dete živeo je blizu Univerziteta Nalanda. Prve reči koje je dete izgovorilo bile su: "Moj učitelj je Vasubandu". Ovo je jedno od mnogih iskustava koja pokazuju kako generisanje bodičite i učenje Darne omogućavaju da se setimo prošlih života.

**Neka tokom svih ponovnih smrti, prelazaka i ponovnih rođenja
uvek prigrlim duhovni život, i odricanje.**

Ovaj stih se odnosi na praktičare koji su generisali bodičitu, i koji su poželeti da se odreknu samsare i svetovnog života da bi pomogli drugima. Bez stava koji podrazumeva odricanje, koji je rezultat smanjene želje i prijanjanja za sopstvo, kako bismo mogli da budemo istinski balgotvorni za druge? Buda Šakjamauni, koji je bio najveći među onima koji su imali taj stav, živeo je životom *bikšua*, u potpunosti zaređenog monaha, i učio je svoje sledbenike ovom putu, kao sigurnom putu oslobođenja i idealnom stanju za služenje bićima u svim životima.

**Sledeći primer Pobednika,
neka u potpunosti postignem Vrsno postupanje,
i neka moje moralno ponašanje bude besprekorno i čisto.
Neka u svim sutacijama postupam bez greške.**

Buda ima specijalnu svitu svojih najbližih bodisatvi, koji se zovu osam velikih bodisatvi. Pored Samantabadre, tu su Mandušri, Avalokitešvara, Vadžrapani, Maitreja, Kšitigarba, Akašagarba i Sarvanivaranaviškambin. Svi oni zaslužuju da budu uzor. U *Akašagarba*

sutri, ili "Namkaj njingpo do", na tibetanskom, Buda je veoma detaljno objasnio čisto postupanje praktičara Mahajane. Treba da proučimo ovu sutru da bismo saznali šta znači slediti primer velikih bodisatvi.

Bilo da su praktičari učenici ili ostvareni učitelji, oni za uzor imaju Bude i bodisatve iz prošlosti i slede ove primere generišući dve vrste bodičite, aspiracionu i u primeni, kao i put deset *paramita* koji su oni podučavali. U ovom stihu mi posebno upućujemo želje da imamo besprekorno i moralno čisto ponašanje. Etičko postupanje je neophodno da ne bismo nikad izgubili bodičitu. Bodičita će nas voditi putem deset *paramita* dok ne budemo istinski sposobni da budemo blagotvorni za sva osetna bića.

**Neka prenosim Budadarmu na svim jezicima koje poznaju osetna bića,
jezicima bogova, naga, džinova, trolova,
i svim jezicima koje govori ljudski rod.**

Ovim stihom molimo se da upotrebimo svoju sposobnost komuniciranja da bismo doneli dobrobit svim osetnim bićima. Praksa *paramite* velikodušnosti sastoji se od tri vrste velikodušnosti. Prva je poklanjanje svojeg bogatstva i onoga što posedujemo. Druga je neustrašivost, što je pomaganje drugima da prevaziđu prepreke i zaštita bića od straha. Ove dve vrste velikodušnosti mogu da otklone samo privremene prepreke. One ne rešavaju ključni uzrok patnje osetnih bića. Jedino treća vrsta velikodušnosti, davanje Darne, može razrešiti koren problema i osposobiti ih da dostignu prosvetljenje.

Ova izuzetna sposobnost komunikacije postiže se na prvom *bumiju*. Bodisatve koje su dostigle prvi *bumi* mogu u jednom trenutku manifestovati stotinu čistih zemalja, i u stotinu Budinih obličja oni podučavaju Darmu na različitim jezicima, kao što su jezici *naga*, džinova, trolova i jezici koje govori ljudski rod.

**Nežan i mudar, neka sebe podredim
transcedentnim kvalitetima *Paramita*,
ne gubeći nikada iz vida probudeni um.**

Iako smo mi samo skromni učenici, mi upućujemo čistu i snažnu želju da ni u jednom budućem životu ne izgubimo bodičitu, koja je temelj za dostizanje potpunog prosvetljenja. Razvijamo stav bodisatve da budemo blagotvorni za sva osetna bića generišući istrajnost i mudrost, i radujući se dok praktikujemo i učimo o Darmi. Toliko smo ganuti darmičkim učenjima da nam se pojavljuju suze u očima ili spontano plačemo kada slušamo instrukcije. Ova bodičita stvara pozitivnu karmu i osnov je za postizanje apsolutnog prosvetljenja. Upućujemo želju da napredujemo koristeći razna vešta sredstva, i da dostignemo različite *bumije*.

Neka sve koprene nastale kao posledica štetnih dela budu u potpunosti pročišćene, bez izuzetka.

Pored toga što je potrebno da nikad ne gubimo iz vida bodičitu i da je bez prestanka negujemo, moramo gajiti i svesnu pažnju da bismo

otklonili prepreke koje su rezultat naše negativne karme koju smo sakupili od vremena bez početka. Najgore prepreke potiču od takozvanih "crnih dela". Prvo ovakvo delo je varanje gurua, ili Tri dragulja - Budu, Darmu i sangu. Drugo crno delo je nanošenje štete praksi bodičite drugog praktičara, ili njeno ometanje. Treće crno delo je klevetanje svog gurua ili drugog bodisatve. Četvrto je kovanje zavere da bi se narušila harmonija u sangi. Ovo su ekstremno loša dela koja za rezultat imaju obilnu negativnu karmu i izuzetne prepreke.

**Neka se oslobodim negativne karme,
uznemiravajućih osećanja i aktivnosti mara.**

Negativna karma će izbaciti iz koloseka naš progres na putu bodisatve. Oštetiće kakvu god pozitivnu zaslugu smo sakupili i izazvati prepreke na putu prakse. Većinu vremena, konfuzni um ne zna kako da se delotvorno suprotstavi mentalnim aflikcijama kao što su pohlepa, neznanje, agresija i slično. Mi im dozvoljavamo da okupiraju naš um i navedu nas da počinimo nebrojena negativna dela, velika i mala, i na taj način stvorimo beskrajnu negativnu karmu. Ovim stihom mi upućujemo veoma snažnu želju da budemo zaštićeni i konačno oslobođeni od svega toga. Bodičita koju smo genersali je veoma dragocena. Molimo se da pažljivo čuvamo svoju bodičitu i da ne bude zatrovana ili oštećena bilo kojom od *kleša*.

**Gde god postoje svetovi i bića,
neka budem kao lotos, uz koji voda ne prianja,
i kao sunce i mesec, nesputani na nebu.**

Cvet lotosa je upotrebljen kao metafora da ilustruje postupanje bodisatve na putu. Bodisatve se ne drže na distanci od osetnih bića. Oni ne žive u planinskim pećinama, već su veoma blizu osetnim bićima i žele da im pomognu i da ih oslobode. Lotos ima koren u prljavom mulju, ali ipak, njihovi čisti beli cvetovi ostaju netaknuti i neuprljani muljem. Na isti način bodisatva, koji je praktičar na putu, nije kontaminiran ustaljenim tendencijama i karmom osetnih bića koja pokušava da oslobodi.

Ako ne gajimo mržnju, niti ljutnju prema drugim osetnim bićima, a motivacija za našu aktivnost je ukorenjena u bodičiti, onda čak i u vremenima agesije mi možemo ostvariti prosvetljenje, jer naše aktivnosti nisu kontaminirane bilo kojom aflikcijom. Sa autentičnom bodičitom u umu, mi se ne nadamo da ćemo za naša dela nešto za uzvrat dobiti, kao što su bogatstvo ili slava kao nagrada za praktikovanje velikodušnosti. Kao što su sunce i mesec spontano blagotvorni za svet, ne pitajući se "šta je tu dobro za mene", na isti način, naša iskrena bodičita nije obojena nadom za bilo kakvim uzvraćanjem. Pre je naš um uronjen u čistu želju da spontano donosi dobrobit svim osetnim bićima.

**Neka u svim područjima u svim pravcima,
umirim sve patnje nesrećnih područja.
Neka učinim da sva bića ostvare sreću,
i neka budem od pomoći svakome.**

U ovoj strofi, molimo se naročito za bića iz nižih područja. Za one u području pakla, gladne duhove i bića u području životinja. Sa snažnom

željom da ih oslobodimo iz nižih egzistencija i da učinimo da jasno razumeju koji su razlozi zbog kojih su bili prisiljeni da siđu u ove nesrećne egzistencije, mi razvijamo ljubav, saosećanje i bodičitu.

Dvojica glavnih učenika Bude Šakjamunija, Šariputra i Maudgaljajana, su bili takvi praktičari. Šariputra je veoma poznat po svom znanju i bodičiti, dok je Maudgaljajana poznat po svojim vanrednim moćima. Kada je Maudgaljajana sišao u vreli pakao da pokuša da pomogne bićima, hladna kiša koju je stvorio zhavaljujući svojim čudotvornim moćima nije uspjela da im donese olakšanje, jer se istog trenutka ugrijala i postala vrela voda. Međutim, Šariputra, posredstvom svoje bodičite u kombinaciji sa veštīm sredstvima, mudrošću i snagom svoje meditacione apsorpcije, mogao je da izazove hladnu kišu koja je donela olakšanje i utehu svim bićima u vrelim paklovima. Ova priča ilustruje da je bodičita temelj svake želje da se pomogne drugim osetnim bićima.

Drugi primer, koji se odnosi na budućeg Budu Maitreju, pokazuje da bodičita i vešta sredstva prevazilaze našu maštu. Rečeno je da kada životni vek ljudi padne na samo deset godina - sada je oko stotinu godina - na ovaj svet doći će Maitreja manifestovan kao biće visoko jednu stopu (0,3048m), da oslobodi sva bića iz samsare. Mogli bismo se pitati zašto bi Maitreja, koji poseduje tako ogromnu akumulaciju zasluga, izabrao da se manifestuje kao tako maleno biće. Maitreja je rekao da je manifestovanje ovog bića visokog jednu stopu rezultat pozitivne karme koja dolazi od praktikovanja deset vrlina. Pored toga, njegovo telo će biti veličanstveno, dok će svi drugi trpeti telo koje će biti slabog zdravlja i ne baš lepo. Zbog toga će se ta bića pitati kako to da on ima telo takve lepote. Kada čuju koji je razlog, biće inspirisani da praktikuju vrlinu i da i sami sakupe pozitivnu karmu. Ova priča pokazuje da postoje mnoga vešta sredstva za oslobađanje bića iz ciklične egzistencije i da im se pomogne da ostvare stanja arhata, pratjekabude, ili potpuno prosvetljenog Bude.

**Neka usavršim praksu Prosvetljenog postupanja
u skladu sa različitim načinima kojima bića žive.
Neka u potpunosti služim za primer Vrsnog postupanja,
i nastavim tako tokom svih narednih eona.**

Praktičari na putu bodisatve razvijaju različite metode da bi doneli dobrobit bićima, dok napreduju na putu deset *paramita*. Zahvaljujući ogromnoj akumulaciji zasluga oni mogu da donesu dobrobit velikom broju bića u svim različitim područjima, u skladu sa molbama bića i njihovim različitim potrebama. Ovi praktičari su izuzetni u neumornoj istrajnosti, i ne ometaju ih trivijalne misli kao što su: "Ima previše bića koja je potrebno osloboditi", ili "Ovo će trajati predugo", ili "Akumulirali su previše negativne karme zbog čega će biti suviše teško osloboditi ih".

Buda Amitaba je primer takve savršene bodičite u pogledu koje postoje tri aspekta: obećanje da se istraje u pravcu Budinstva bez obzira na potrebno vreme, bez obzira na broj osetnih bića u samsari i bez obzira na to koliko bi moglo biti teško pomoći svima njima. Zahvaljujući tako čistoj aspiraciji Bude Amitabe mi imamo čistu zemlju Velikog Blaženstva, koju zovemo i Devačen, ili Sukhavati. To je zemlja sa najpovoljnijim

uslovima među svim čistim zemljama, jer čak i mi ljudska bića možemo da se ponovo rodimo u Devačenu. Dok je to moguće u drugim čistim zemljama samo kroz moć realizacije. Sukhavati je jedino čisto područje kojem se može prići na osnovu devocije prema Amitabi.

Važan aspekt posla bodisatve je da dobrobit koja se donosi osetnim bićima mora da bude u skladu sa njihovim potrebama i sposobnostima. Na primer, da bi oslobodio bića od područja rakšasa demona, Guru Rinpoče se manifestovao kao jedan od rakšasa. Prateći primer Buda iz prošlosti, naše aktivnosti treba da budu u skladu sa potrebama drugih.

**Neka uvek budem okružen prijateljima
čiji su praksa i postupci slični mojima.
U pogledu naših tela, govora i umova,
neka naša dela i molitve budu jedinstveni.**

Darmički prijatelji daju nam ogromnu podršku dok idemo putem prakse bodisatve. Ako imamo pozitivne darmičke prijatelje koji nas prate i koji nam pomažu i vode nas, to pomaže da se mnoge prepreke otklone i obezbeđuje da štetno društvo ne utiče negativno na nas da skrenemo sa ispravnog puta. Naša praksa je potpuna kada obuhvata tri aspekta našeg bića: našim telom neprestano praktikujemo velikodušnost i ostale paramite; našim govorom redovno proučavamo, izražavamo i izgovaramo Darmu; i našim umom neprestano mislimo o bodičiti i svim akumulacijama koje možemo sakupiti.

**Neka se uvek susrećem sa prijateljima
koji služe kao primer Vrsnog postupanja
i kojima je stalo do moje dobrobiti.
Neka nikada ne izneverim ove učitelje.**

Nekada davno, postojao je Buda koji je podučavao o univerzumu i čistim područjima. Zvao se Dramze Gjamco, što znači "ocean svetaca", i imao je hiljadu učenika koje je podučavao Darma i kojima je dao utočište. Svaki od njih je, pošto je savladao put, izabrao jedan od svetova u koji će ići da oslobodi bića. Svi svetovi su bili zbrinuti osim jedan ljudski u periodu kada je očekivani životni vek bio stotinu godina. Ni jedan od ovih hiljadu učenika nije se ponudio da oslobodi ljude, jer su uopšteno smatralo da su ljudi isuviše divlji, suviše duboko ogrezli u svoju negativnu karmu da bi se mogli podučiti ili ukrotiti, i jednostavno isuviše teški. Na kraju, sam učitelj je preuzeo odgovornost da oslobodi ljude u ovom samsaričkom svetu. Taj učitelj je niko drugi do naš učitelj, Buda Šakjamuni. Ova priča je primer koliko je važno imati darmičke prijatelje na putu koji su spremni da nam pomognu i da nas vode dok napredujemo na putu prakse bodisatve.

Kada shvatimo koliko je važno imati istinske učitelje i prijatelje, svoju praksu treba da radimo sa zahvalnošću i ispunimo očekivanja svojih učitelja, kakva god da su. Uzmimo, na primer, velikog Plemenitog Gampopu koji je sledio svog učitelja Milarepu na način koji je za uzor. Gampopa je jedan od učitelja koje je preorekao Buda Šakjamuni. To proročanstvo

može se naći u *Samadhiradža sutri*. Gampopa je razvio snažu veru već prvi put kada je čuo ime svog gurua, Milarepa. Na osnovu svoje vanredne vere i čiste posvećenosti, u periodu od sedamnaest dana praktikovanja nakon što je sreo svog gurua, dostigao je moć visokog nivoa spontane meditativne apsorpcije. Ovakav rezultat je bio moguć zbog velike količine bodičite koju je generisao pre nego što je sreo Milarepu, kao i snažne, nepokolebljive vere u svog gurua. Mi treba da se ponašamo po uzoru na Gampopu i sledimo njegov primer da bismo osigurali da ćemo sresti svog gurua i da ćemo naići na Darmu, i da radimo najbolje što možemo da ispunimo očekivanja svog učitelja.

**Neka uvek neposredno prepoznam Pobednike:
Zaštitnike i njihovu pratnju Bodisatvi.**

U ovoj strofi upućujemo želje da uvek budemo u prisustvu Buda i da ih neposredno opažamo, zajedno sa njihovom svitom arhata, pratjekabuda i bodisatvi, da bismo se ponašali po uzoru na njihova dostignuća i da bismo mogli da sve spoljne fenomene transformišemo u čista područja. Iako su ova dostignuća moguća samo za praktičare na desetom *bumiju* i iznad, ili one koje su ostvarili tri *kaje* Budinstva, obični praktičar, ipak, sada seje seme za rezultate u budućnosti.

**Kroz sve naredne eone, neka se nikada na umorim odajući im počast
izuzetno brojnim ponudama.**

Kao iskreni praktičari ne bi trebalo nikad da se umorimo ili pokolebamo u pogledu naše istajnosti da pročišćavamo svoj um, iako to može potrajati eonima. Pored toga, mi moramo prevazići koncepte dužine trajanja vremena, količine ili veličine. Mi jednostavno i dalje zamišljamo sva područja Buda u svim najsubtilnijim atomima, dajemo ponude, odajemo počast i molimo Bude da zavrte točak Darma i ostanu sve dok se ne postigne konačno prosvetljenje. U kontekstu Vadžrajane podučava se da je moguće dostići prosvetljenje u samo jednom životu. Ovaj vanredni rezultat ostvarili su najbolji praktičari koji su generisali moć istinske bodičite, a da nikad nisu bili žrtve izmorenosti ili depresije.

**Neka podržavam iskonsku Darmu Buda,
I učinim da se u potpunosti manifestuje Prosvetljeno postupanje.
Neka se savršeno uvežbam u Prosvetljenom postupanju,
svesrdno nastavlajući tokom eona koji dolaze.**

Baš kao i veliki bodisatva Mandušri, koji je od Buda iz prošlosti primio neizmerna učenja i praktikovao ih, mi se obavezujemo da zapamtimo sva darmička učenja, kao što su šest *paramita*, i realizujemo ih za dobrobit svih osetnih bića. Tako mi sledimo njegov primer i zavetujemo se da to radimo u svim svojim budućim životima, tokom eona koji će doći.

**Tokom svih mojih postojanja, pa neka su u samsari,
neka prikupim neiscrpive zasluge i mudrost.
Neka one postanu beskrajno blago kvaliteta:
metoda, vrhunskog znanja, samadija i oslobođenja.**

Akumulacija zasluga i moć koja se generiše na putu bodisatve, su tema ove strofe. Zasluge i moć vode do tri glavna postignuća: veštih sredstava, višeg znanja i *samadija*, ili moći meditativne apsorpcije.

Molim vas, setite se priče o dva glavna Budina učenika, Šariputri i Maudgaljajani, koji su otišli u pakao da spasu bića koja su tamo. Oni su upotrebili ove tri vrste moći - vešta sredstva, mudrost i *samadi* - da bi doneli dobrobit ovim bićima koja pate. Na isti način, mi takođe treba da razvijemo moći i kvalitete koji će nam omogućiti da istinski budemo blagotvorni za bića. Iako bodisatvama u uvežbavanju može trebati tri eona da bi ostvarili potpuno prosvetljenje i savladali odgovarajuće moći, ipak oni se staraju da je njihovo postupanje neokaljano sve vreme i da je njihova motivacija ukorenjena u bodičiti.

**Povrh jedne čestice, ima onoliko područja koliko atoma;
u svakom čistom području boravi nezamislivo mnogo
Buda među Bodisatvama svojim duhovnim naslednicima.
Neka ih vidim i ponašam se u skladu sa njihovim prosvetljenim
delovanjem.**

Ovaj stih je podsetnik za našu vizualizaciju i naše razumevanje. Moć čiste aspiracije zasniva se na praktičarevom shvatanju tri sfere, tj. praznine sopstva, praznine drugih i praznine odnosa koji postoji između ovo dvoje. Ovo razumevanje je osnova koja je temelj nepregledne i moćne akumulacije. Pored ovoga, ovaj stih nas podseća na vizualizaciju jenog jednog atoma koji je ispunjen bezbrojnim područjima Buda, koja nisu stešnena uprkos činjenici da postoje u jednoj sićušnoj čestici. U svakom od područja boravi Buda sa svojom svitom bodisatvi, arhata i pratjekabuda. Prezentacija ove vizualizacije ponavlja se kroz celu molitvu i učenje, zato što je to toliko važan metod koji kombinuje bodičitu sa poimanjem praznine tri sfere, i na taj način generiše ogromne zasluge.

**Isto tako, u apsolutno svim pravcima,
u prostoru veličine vrha jedne vlasi,
postoje okeani Buda prošlosti, sadašnjosti i budućnosti,
okeani čistih područja i okeani eona.
Neka u potpunosti učestvujem u tom prosvetljenom delovanju.**

Ova strofa ponovo naglašava važnost transformisanja spoljnih fenomena u čiste zemlje u svih deset pravaca, kao i važnost postupanja u skladu sa primerom Buda u njihovom potpunom ostvarenju. Još jednom ovo nas podseća da napustimo svetovne koncepte velikog i malog kontemplirajući da se unutar najsićušnije količine prostora, kao što je vrh jedne vlasi, može desiti manifestacija svih Buda tri vremena - prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. Reč "okean" koja se često pojavljuje tokom cele molitve, upućuje na to koliko su ove zemlje Buda bezbrojne i nemerljive.

**Zvuk jednog trena Budinog govora,
sa okeanom njegovih kvaliteta, sadrži čist niz harmoničnih
izraza svih Pobjednika;
to je sama melodija razumevanja svakog bića.
Neka uvek učestvujem u govoru Buda.**

Ova strofa govori o vrloj moći govora, koju generiše praksa bodisatve. Budin govor je čist i potpun i obdaren posebnim moćima. Jedan jedini zvuk budinog govora sadrži istovremeno čitav dijapazon jezika, tonova i izraza, koji su potrebni da bi različita osetna bića razumela stvarnost i oslobodila se. Govor Buda je prikladno podešen svakom nivou zrelosti osetnih bića, gde god da su i u kom god području da borave. Ovim stihom praktičari iskazuju aspiraciju da praktikuju put bodisatve sve dok on ili ona ne ostvare ove vrle moći govora onoliko čisto i potpuno koliko su to postigle Bude u prošlosti.

**Svi Pobjednici prošlosti, sadašnjosti i budućnosti,
u potpunosti pokrenite točak Darma na mnogo različitih načina.
Neka snagom uma takođe učestvujem u bezgraničnom
izrazu njihovog melodičnog govora.**

Ova strofa odnosi se na pokretanje točka Darma. U našem samsaričkom svetu Buda Šakjamuni je zavrteo točak Darma tri puta. Prvo pokretanje točka Darma sastojalo se od učenja o "Četiri plemenite istine". U drugom pokretanju točka Darma Buda je podučavao o "Odsustvu karakteristika", a treće pokretanje je poslednji točak darma "Finog razlikovanja". Sva ova učenja iz tri pokretanja točka Darma savesno je sakupio Budin glavni učenik Šariputra. Ono je takođe naveo kome i kojem nivou osetnih bića je Buda objašnjavao ova darmička učenja. U ovom stihu praktičar izražava svoju aspiraciju da postupa po ugledu na Šariputru i upućuje želje da upamti i sakupi sva beskrajna učenja Buda bez i jedne omaške ili greške.

**Neka u jednom trenu, učestvujem
u svim narednim eonima koji će biti doživljeni.
Neka u deliću sekunde, učestvujem
u svim eonima tri vremena.**

U momentu potpuno savršenog prosvetljenja, bodisatva postiže dve različite vrste mudrosti. Prva je mudrost spoznaje svih fenomena, druga je mudrost ostvarenja svega. Prva mudrost u jednom trenutku zna sve fenomene prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. Na primer, Buda Šakjamuni je predvideo dolazak Nagardžune, koji se rodio oko pet stotina godina posle Budine smrti. On je predvideo veoma jasno Nagardžuninu praksu, njegove navike i čak aspekte njegove svesti; predvideo je kada će dostići prvi *bumi* i uzroke tog postignuća. Predvideo je koja vrsta bodisatvi će biti u Nagardžuninom okruženju učenika. Takođe je detaljno prorekao koje posebne prakse i učenja Madjamake će Nagardžuna izložiti. Ovo je primer mudrosti spoznaje svih fenomena u jednom trenutku.

Buda zna potpun opseg uzroka i posledice u svim budućim vremenima. Kako neko, u deliću sekunde, može da učestvuje u svim eonima tri vremena -prošlosti, sadašnjosti i budućnosti? Moć ove mudrosti koja spoznaje sve

fenomene je ukorenjena u jednakosti bez razlika ova tri vremena. Buda shvata da nema razlike između tri vremena, jer je vreme iskonstruisan koncept. Ovo shvatanje stvara mudrost spoznaje svih fenomena. U ovom stihu praktičar izražava aspiraciju da poseduje istu moć mudrosti spoznaje svih fenomena. Mudrost ostvarenja svega će biti objašnjena kasnije.

**Neka u jednom trenu, ugledam
sve lavove među ljudima, prošlosti, sadašnjosti i budućnosti.
Neka neprekidno učestvujem u njihovom polju iskustva,
snagom duhovnog oslobođenja koje je poput iluzije.**

Molitva se nastavlja izražavanjem želje da se učestvuje u beskrajnoj aktivnosti Buda tri vremena. Bude ne delaju promišljeno odlučujući: "Uradiću ovo i ono, ili trebalo bi da uradim ovo i ono." Upravo suprotno, njihova spoznaja praznine tri sfere podrazumeva da u tome ne postoji nikakva vezanost. Njihova celokupna aktivnost se odvija spontano. Budina aktivnost ne postoji kao čvrsta realnost, te može da se manifestuje kao iluzija radi duhovnog oslobođenja svih bića. Praktičar na putu bodisatve upućuje želje da usavrši ovu vrstu prosvetljene aktivnosti.

**Skupine galaksija prošlosti, sadašnjosti i budućnosti,
Nalaze se povrh jedne čestice.
Tako neka i ja učestvujem, u svim pravcima, bez izuzetka,
u čistim područjima Pobjednika.**

Ova strofa odnosi se na već pomenutu čudotvornu moć da se bićima donosi dobrobit kroz manifestovanje Budinih područja. Buda Amitaba je manifestovao čisto područje Sukavati, ili Devačen, posredstvom moći svoje duboke aspiracije. Na taj način omogućio je običnim bićima da se ponovo rode u čistom području gde mogu da nastave sa darmičkom praksom u najpogodnijem okruženju. Isto tako, praktičari na putu bodisatve, upućuju želju da i oni mogu da manifestuju slična Budina područja, i ova želja nije ograničena na samo jedno čisto područje. Umesto toga, ona je beskrajna kao sam univerzum, uključujući svaki pojedinačni atom u njemu.

**Svetlosti sveta, koje će tek doći
i postepeno postati u potpunosti prosvetljene,
pokrenuće Točak Darma i pokazati
stanje izvan patnje, apsolutni mir.
Neka budem u prisustvu svih ovih Zaštitnika.**

Ova strofa opisuje aktivnost brojnih budućih bodisatvi koji će postići potpuno savršeno prosvetljenje, kao i želju praktičara da učestvuje u njihovim aktivnostima. Kao što su bogovi iz rajskih područja činili ponude Budi Šakjamuniju, praktičar čini ponude svim budućim Budama i obećava da će ih podržati.

Buda Šakjamuni je ostvario dvanaest specifičnih aktivnosti za vreme svog života. Slično tome buduće Bude će izvesti ovih takozvanih "Dvanaest dela Bude". Ona, između ostalog, uključuju silazak iz *Tušite*, začće i

rođenje, obučavanje u umetnosti, zanatima i naukama, njegov brak, njegovo odricanje, njegov asketizam, njegovu pobjedu nad *marom*, njegovo prosvetljenje ispod drveta bodi u Bodgaji, podučavanje Darma u Varanasiju i drugim mestima, sve do njegovog odlaska u parinirvanu, da bi dao učenje o savršenom potpunom probuđenju. Njegov učenik Ananda bio je podrška Budi Šakjamuniju tokom odigravanja većine od ovih dvanaest događaja. Ovim stihom praktičari izražavaju aspiraciju da budu u prisustvu Bude i, uzmišući Anandu za primer, žele da služe buduće Bude tokom njihovih dvanaest dela prosvetljenja.

Ovaj stih je od specijalne važnosti iz još jednog razloga. U vreme 14. Karmape, početkom 19. veka, grupa lama iz Njingma manastira Mindroling pozvani su da dođu u Curpu, glavno sedište Karmapa na Tibetu, da izvedu dugački ritual Dorđe Purba. Mindroling lame su imale običaj da izgovaraju *Plemenitog kralja molitvi vrsnog postupanja* do ove strofe. Ovde bi stali na kratko, da odaju počast učitelju Darma Šriju, koji je bio zarobljen jedan vek ranije, kada je mongolska vojska napala zemlju i uništila veliki broj budističkih relikvijara i manastira na Tibetu, uključujući manastir Mindroling. Kada su zarobili učitelja Šriju, vezali su ga za repove konja i vukli ga napolju po zemlji. Učitelj je nastavio da izgovara tekst *Plemenitog kralja molitvi vrsnog postupanja*, i kad je došao da ovog reda preminuo je. Zbog toga je nastala praksa u sledećim generacijama praktičara da se na kratko zaustave na ovom mestu, u znak sećanja na ovog velikog učitelja koji nije izgubio bodičitu uprkos surovosti kojoj je bio izložen. Takođe u našoj Kađu tradiciji mi smo usvojili ovaj način odavanja počasti čoveku koji je pokazao nezamislivo veliku bodičitu. On je primer bodisatve koji je transformisao situaciju patnje u savršenstvo tolerancije.

**Usled moći čudesne brzine,
usled moći mnogostrukih pristupa jana,
usled moći prakse bogate svim kvalitetima,
usled moći sveprisutne ljubavi,
moći savršeno vrle dobrote,
moći bezgranične, bezvremene mudrosti,
moći znanja, načina, i duboke meditacije,
neka istinski postignem moći probuđenja.**

Bodisatve razvijaju posebne moći dok napreduju prolazeći nivoe pet puteva i deset *bunija*, prema prosvetljenju. Tehnike kojima praktičari postižu ove moći su prakse šamate i vipasane.

Prva od ovih moći je moć čudesne brzine kojom sve Bude iz raznih područja Buda ostvaruju svoje aktivnosti. Druga je moć *jana*. Ova sanskritska reč znači „vozilo“. Ovde se specifično odnosi na Mahajanu, i ima značenje podrške za praktičare na putu do prosvetljenja. *Jana* je podrška preko koje praktičar ostvaruje konačni cilj. Treća moć je moć zasluga koja se odnosi na sve kvalitete i zasluge bodisatvi, kojima se mogu radovati sva bića, čak i ona u nižim područjima. Četvrta je moć blagonaklonosti ispunjene ljubavlju. Ova moć je ostvarena sa četiri nemerljive misli - ljubavlju, saosećanjem, radošću i nepristranošću - čiji koren je *samadi*, ili meditativna apsorpcija. Moć savršeno vrle dobrote proizilazi iz *paramite* velikodušnosti. Ova moć dobrote se

akumulira davanjem onoga što se poseduje i sopstvenog bogatstva. Moć mudrosti je uzrok vaše konačne slobode od svetovnih ograničenja, kao što su koprene i vezanost. Moć veštih sredstava ostvaruje se kombinacijom znanja i meditacije. Moć *samadija* omogućava praktičaru da vidi prazninu svih iluzornih fenomena. Bodisatva na destom *bumiju*, koji poznaje „meditativnu apsorpciju vadžre“, stekao je ovu posebnu moć. To je baš onaj nivo meditativne apsorpcije koju je Buda Šakjamuni dostigao ispod drveta bodi u Bodgaji. Termin „vadžra“ znači neuništiv i ukazuje da je ova meditativna apsorpcija prevazišla i uništila prepreke na putu, posebno prepreke koje donosi konceptualno znanje.

**Neka u celosti pročistim moći karme,
u potpunosti porazim moći uznemirenja,
u celosti onemogućim moći mara
i do savršenstva dovedem moć Vrsnog postupanja.**

Nije praktičar jedini koji razvija moći; prepreke imaju svoju urođenu moć, takođe. Kombinacija veštih sredstava i mudrosti deluje kao kontramera ometajućim moćima. Postoje tri vrste prepreka našem *samadiju*, od kojih je prva prepreka karme, druga je prepreka mentalnih aflikcija (*kleša*), treća je prepreka *mare*.

Karma je kao kontaminirano seme koje je posejano u tok naše svesti. Ono raste u zemljištu neznanja i proizvodi dualističku percepciju na koju smo svi naviknuti, i koja nas vodi ka sejanju dalje negativne karme, koja nanovo jača otiske utisnute u naš um. Prepreka karme stvara uzrok ponovnog rođenja u cikličnoj egzistenciji koju karakteriše patnja. Kako primenjujemo protivmere za prepreku karme? Praktičar mora da se angažuje u prikupljanju pozitivne karme, tj. vrlih dela. Pored toga, istinska pozitivna karma generiše se uvidom u primordialnu suštinu sopstva, tj. u prazninu sopstva. Kada je ova spoznaja čvrsto uspostavljena, kontaminirano seme nema više osnov za klijanje i rast.

Druga prepreka, prepreka mentalnih aflikcija, potiče od prijanjanja za ego. Emocije kao što su pohlepa, mržnja, ljubomora, zavist i slično, mogu nastati zbog prijanjanja za ego. One nas teraju da počinimo sve moguće negativne aktivnosti. Jedina potpuna protivmera za prevazilaženje ovih mentalnih aflikcija je spoznaja nepostojanja sopstva.

Treća prepreka zove se prepreka *mare*. Postoje četiri tipa *mare*: *kleša-mara* koji je *mara* mentalnih aflikcija; drugi, *skanda-mara*, koji se odnosi na vezanost za naše psiho-fizičke agregate; treći je *mara smrti*; i četvrti je *devaputra-mara*, koji je *mara* duhovnog ponosa.

**Neka u potpunosti pročistim okeane područja,
u potpunosti oslobodim okeane bića,
jasno sagledam okeane Darne,
u celosti povežem okeane mudrosti,
strpljivo pojasnim okeane postupanja,
savršeno ispunim okeane aspiracija,
odajem poštu okeanima Buda svojim ponudama
i neumorno praktikujem tokom okeana eona.**

Ova strofa ilustruje dijapazon aktivnosti koje će izvesti praktičar koji se ugleda na Buda. Koje su Budine aktivnosti? To su aktivnosti koje se preduzimaju isključivo za dobrobit osetnih bića. Koji su izvori Budinih aktivnosti? Oni potiču iz kombinacije moći aspiracije, kao i čudotvornih moći, veštih sredstava i *samadija*. Njihovo sticanje je rezultat marljive prakse.

Bodisatva je sposoban da transformiše kontaminirana mesta u čiste zemlje Buda. Mi obični ljudi nemamo te sposobnosti jer smo nakupili ogromnu količinu emotivnih aflikcija (kleša) i, posledično, negativne karme svojim telom, govorom i umom. Ovo sprečava naše pokušaje da budemo zaista blagotvorni za bića. Mi na svom putu prakse ka konačnom prosvetljenju, moramo da pročistimo svoju karmu pomoću raznih veštih metoda, koje je Buda podučavao u skladu sa različitim tipovima osetnih bića.

Kao što je ranije napomenuto, Buda poseduje dva aspekta mudrosti, mudrost spoznaje svih fenomena i mudrost ostvarenja svega. Ova strofa upućuje na oba ova aspekta, čime ilustruje bezganične načine na koje Buda ostvaruje dobrobit za osetna bića. Pošto je mudrost spoznaje svih fenomena već objašnjena, ovde je prikladno mesto da se ukratko objasni mudrost ostvarenja svega. Bude mogu da se manifestuju u mnogostrukim obličjima da bi pomogli bićima da prevaziđu svoje teškoće birajući najnezamislivije i najdelotvornije metode. Kao lekar koji analizira pacijenta i zatim daje najbolje raspoloživo lečenje, Bude spontano razumeju šta je bićima potrebno i manifestuju to bez napora i savršeno. Za bolesnika, oni sami postaju lek, ili lekar koji će izlečiti bolest.

Mi praktičari upućujemo odgovarajuće želje. Da bismo dostigli taj nivo ostvarenja, mi se prvo pridružujemo aspiracijama Buda i iskreno se molimo da se one savršeno ispune; pored toga, mi ponudama odajemo počast okeanima Buda, zavetujući se da ćemo neumorno praktikovati tokom okeana eona.

**Pošto ostvarim Probudjenje i dostignem Budinstvo
pomoću prakse Vrsnog postupanja,
neka ispunim sve posebne želje Vrsnog postupanja
koje su izrazili Pobednici prošlosti, sadašnjosti i budućnosti.**

Sledeći primer Buda tri vremena prošlosti, sadašnjosti i budućnosti, generišući bodičitu i posvećujući se marljivo putu bodisatve, mi praktičari prelazimo pet puteva i deset *bumija* dok ne dostignemo krajnji rezultat Budinstva. Onda ćemo moći da budemo blagotvorni za bića posredstvom dve *kaje* koje imaju oblik: sublimirana bića dobijaju dobrobit posredstvom oblika *sambogakaje*, a obična bića posredstvom oblika *nirmanakaje*. Mi se molimo da manifestujemo onoliko oblika *sambogakaje* i *nirmanakaje* koliko je potrebno da donesemo dobrobit svim bićima.

**Najstariji sin Pobednika
znan je kao Samantabadra, U-Svemu-Savršen.
Da bih dostigao njegovu vrhunsku veštinu,
ja savršeno posvećujem sve vrste zasluga.**

**Neka budem poput Samantabadre,
njegovog potpuno čistog tela, govora i uma,
njegovog potpuno čistog postupanja,
savršeno čistih područja,
i nadmoćne veštine posvećivanja zasluga.**

Ovih osam redova rezimiraju u pet ključnih tačaka celokupnu Samantabadrinu aspiraciju. Prva se odnosi na telo. Njegovo potpuno čisto telo može se manifestovati u onoliko oblika koliko je potrebno za dobrobit svih osetnih bića. Druga se odnosi na njegov govor, koji je aktivan na onoliko načina koliko je potrebno da bi bio blagotvoran za mnoštvo osetnih bića. Treća se odnosi na njegov um koji je slobodan od pohlepe, prijanjanja za ego i bilo kakvog očekivanja da će nešto dobiti za uzvrat za svoja dela velikodušnosti, ili za svoju praksu uopšte. Četvrta ključna karakteristika je njegovo potpuno ispravno postupanje koje se sastoji u praksi šest savršenosti, ili *paramita*, koje generišu odgovarajuću moć da se bez napora uklone prepreke koje bi mogle ometati praksu bodisatve. Peta ključna tačka odnosi se na njegovu sposobost da transformiše kontaminirane fenomene u popuno čista polja Buda. Kombinacija ovih pet ključnih tačaka opisuje Samantabadrinu dubinsku aspiraciju, koju bez prestanka hvale Bude prošlosti i sadašnjosti.

**Da bih u potpunosti dostigao savršenu dobrotu,
ja ću praktikovati molitvu aspiracija Mandušrija.
Neumorno nastavlajući tokom narednih eona,
ostvariću sve njegove aktivnosti, do poslednje.**

Ova strofa odnosi se na aspiracije bodisatve Mandušrija koje treba razumeti kao dopunu aspiracije bodisatve Samantabadre, pošto su obe bodisatve bili podjednako važni najbliži učenici Bude.

U jednoj od svojih prethodnih reinkarnacija bodisatva Mandušri rekao je kralji Namkau: "Sve dok sva bića ne dostignu prosvetljenje ja ću biti bodisatva". Ove ne znači da Mandušri nije Buda. Mandušri je prvenstveno dao obećanje sebi, zaklinjući se da će biti bodisatva i saosećajno delati sve dok bića postoje. On je generisao tako jaku autentičnu bodičitu da je poželeo da sva bića budu oslobođena patnje bez i jednog izuzetka. Ovde se može pojaviti pitanje. "Kada će doći vreme da više neće biti bića koja treba osloboditi?"

Umesto da gledamo spolja i raspitujemo se o osetnim bićima tamo negde koje treba osloboditi, trebalo bi da pogled okrenemo na unutra i pogledamo u naše spostveno srce i motivaciju. Pitamo sebe: da li sam napustio žudnju i želju da budem od dobrobiti za osetna bića? Mi težimo da budemo kao Mandušri koji nije nikada izgubio želju da bude blagotvoran za osetna bića i koji nikad nije izgubio bodičitu koju je generisao. Na isti način mi čuvamo bodičitu u našem srcu. Kao i našu želju da budemo blagotvorni za sva nebrojena bića. Pored toga, moramo biti slobodni od vezanosti i nade da ćemo biti nagrađeni.

U Šantidevinom delu *Bodičarjavatara* čitamo u trećem Poglavlju:

*Za osetna bića, siromahe i uboge,
neka postanem neiscrpno blago,
i budem im blizu na dohvat ruke,
raznovrstan izvor svega što bi im moglo trebati.*

*Moje telo i sve što imam još,
Sve zasluge koje sam stekao i koje ću tek steći,
Sve poklanjam ne zadržavajući ništa
Da bih doneo dobrobit za bića. (3.10-11)*

Drugim rečima kažemo: "Kada praktikujem *paramitu* velikodušnosti, želim da dam sve što imam za dobrobit svih prosjaka. Da li to znači da dajemo sve dok više ne možemo naći ni jednog prosjaka? Ne znači. U stvari, Šantideva saopštava stav koji treba usvojiti: mi ono što imamo dajemo od sveg srca i sa umom koji je oslobođen od nečistoće vezanosti, nikad ne gubeći želju da oslobodimo prosjake od patnje. To je praksa *paramite* velikodušnosti.

Isto tako, da li *paramita* etičkog postupanja znači da ćemo zauvek svakodnevno praktikovati praksu oslobađanja života, besprekidno oslobađajući ptice ili ribe i slično? Opet, ne znači. Radije, praksa se sastoji u generisanju želje u našem srcu da spasimo život gde god i kad god možemo, i nikad da ne odbacimo tu želju. Štaviše, ona obuhvata želju da nikad ne povredimo drugo osetno biće, dotle da i svoje sopstveno telo damo radi drugih. Ukratko, nije potrebno da razmišljamo koliko dugo će trebati ili koliko napora treba uložiti da bi bili blagotvorni za druga osetna bića. Umesto toga, koncentrišemo se na kvalitet naših aspiracija. To je način da se ugledamo na aspiraciju i aktivnosti bodisatve Mandušrija.

**Neka moje aktivnosti nemaju ograničenja,
i moji kvaliteti takođe budu bez granica.
Neka i dalje učestvujem u nemerljivim aktivnostima,
i neka spoznam sve njihove manifestacije.**

Ova strofa ponovo naglašava bezgraničnu moć aspiracije bodisatve, koju želimo da generišemo kada sledimo primer Samantabadre. Akumulacija ovakve aspiracione moći je zaista bez ograničenja.

**Postoji bezbrojno mnoštvo bića,
bezgranično kao beskrajno nebo.
Kakva god da su njihova karma i uznemirenja,
neka moje molitve i dobre želje obuhvate sve njih.**

Ovaj stih takođe ilustruje neograničenu prirodu istinske aspiracije. Kao bodisatve, naše aspiracije biće izvan limita i neće imati granice, kao nebo. Gde postoji nebo, postoje različita područja i svetovi. Gde postoje svetovi, postoje i osetna bića uronjena u svoje patnje. Tako praktičar na putu bodisatve ima težnju da akumulira moć

bodičite beskrajnu kao što je nebo, da bi bio blagotvoran za sva nebrojena bića u neograničenim područjima.

Dobrobiti od praktikovanja Samantabadrine aspiracione molitve

**Možemo ukrasiti područja svih deset pravaca
dragocenim dragim kamenjem i podariti ih Pobednicima;
možemo ponuditi najfinija zadovoljstva bogova i ljudi
tokom eona brojnih poput atoma u univerzumu.
I pored toga, iznad svega zaista su izuzetne zasluge
onih među nama koji su saslušali ovog Kralja posvećenja,
a koji su istinski odlučni da dostignu vrhunsko prosvetljenje,
i da razviju iskonsku veru, pa makar samo za tren.**

Ovi stihovi odnose se na neograničene dobrobiti koje se generišu kada sledimo primer Samantabadrine aspiracije. Kada bi trebalo da u beskrajnim područjima deset pravaca manifestujemo mnogostruka bogatstva i najfinija i najdragocenija nebeska i zemaljska blaga i ponudimo ih Budama, zasluga koja bi se stvorila bila bi, naravno, neizmerna. Ako bismo nastavili to da radimo mnogo eona, sakupljene zasluge bile bi nezamislive. Ipak, u poređenu sa onim ko izgovara *Plemenitog kralja molitvi vrsnog postupanja* i generiše moć aspiracije u skladu sa tim, zasluge stvorene iz ove prakse su daleko veće nego one nastale iz materijalnih ponuda.

**Oni koji praktikuju ovu Molitvu Vrsnog postupanja,
izbeći će ponovno rođenje u nižim područjima,
prekinuće sve veze sa štetnim okruženjem,
i odmah će ugledati Amitabu, Beskrajnu Svetlost.**

Izgovaranje ove molitve ima moć da eliminiše negativnu karmu koja bi vodila ponovnom rođenju u nižim područjima pakla, gladnih duhova, ili životinja. Umesto toga steći ćete dragoceno rođenje kao čovek ili bog i nastaviti bez prekida putem bodisatve. Srešćete se sa Darmom Bude, bićete u društvu darmičkih prijatelja i bićete zaštićeni od svih vrsta loših uticaja ili lošeg društva koji bi vas odveli u niža područja.

Sledeća priča ilustruje štetu koju zlonamerno društvo može da nanese. U vreme Bude Šakjamunija živeo je kralj Adžatašatru. Iako je podržavao Budu Šakjamunija, zavelo ga je i na njega uticalo njegovo društvo koje je pripadalo sektu zlonamernih ljudi. To su bili sledbenici Devadate, Budinog rođaka, čiji um je bio usmeren na povređivanje Bude. Iako je ovaj kralj u početku imao dobre namere, došao je pod poguban uticaj i počinio negativne dela koja su nanela štetu njegovoj praksi.

Sa druge strane, kada praktikujemo *Plemenitog kralja molitvi vrsnog postupanja* svim srcem, sigurni smo da ćemo se ponovo roditi u Devačenu, čistoj zemlji Bude Amitabe, gde ćemo se sresti sa Budom bezgranične svetlosti licem u lice.

**Osećaće se savršeno ugodno i vodiće srećne živote,
i u ovom životu takođe, vlašće sreća i komfor.
Bez odlaganja, postaće slični u svakom pogledu Samantabadri,
U-Svem-u-Savršenom.**

Sledeća dobrobit od praktikovanja Samantabadrinih aspiracija je da ćemo steći dragoceno ljudsko rođenje, bićemo u društvu dobrih darmičkih prijatelja, i akumulirati uzroke i pozitivnu karmu koji nam pomažu da odstranimo sve negativnosti i prepreke koje bi ometale našu praksu na putu bodisatve. Baš kao što je Samantabadra prevazišao sve ove prepreke koje su ometale njegov put prakse, tako će i onaj ko praktikuje njegovu molitvu biti vođen putem na isti način.

**Ako ovu *Molitvu vrsnog postupanja* izgovaraju
oni koji su iz neznanja,
počinili pet najnegativnijih dela sa direktnom posledicom,
sve to će biti brzo i temeljno pročišćeno.**

Strofa govori o pet najnegativnijih dela koja imaju direktnu posledicu. Ne treba da sumnjamo da ozbiljne negativne posledice koje uzrokuju ova negativna dela mogu biti prevaziđene praksom *Plemenitog kralja molitvi vrsnog postupanja*.

Kojih je to pet negativnih dela? To su: ubistvo svog oca, ubistvo svoje majke, ubistvo arhata, razbijanje harmonije u Sangi (monastičkoj zajednici Bude) i povređivanje Bude. Ovo nisu hipotetički slučajevi, ova dela počinjena su bezbroj puta. Negativnost ovih dela je posebno teška jer, na primer, naši roditelji su bića kojima najviše dugujemo za to što su nas doveli u ovaj svet i podigli nas. Njihovo ubistvo bilo bi jedno od najnegativnijih pet dela koja se mogu zamisliti. Arhat je ostvareni praktičar i izvor utočišta za osetna bića. Zbog toga je ubistvo arhata izuzetno negativan čin. Koristiti klevete, laži i zaveru da bi se poremetila harmonija Sange koja širi Budina učenja je još jedan neoprostiv čin. Što se tiče napada na Budu i njegovog povređivanja, to je očigledno čin krajnje agresivnosti i samim tim ima ogromne negativne posledice.

U vreme Bude Šakjamunija, njegov rođak Devadata zajedno sa kraljem Adžatašatru, planirali su da, zaverom i klevetama, pričine veliku štetu Budizmu cepanjem Sange na dve zavađene strane. Devadata je bio u kandžama agonične ljubomore i averzije prema Budi, zavideći njegovim postignućima i kvalitetima. Toliko mnogo da je u jednoj prilici bacio kamen na njega i povredio Budino stopalo. Ali čak iako bi sva ova negativna dela potencijalno vodila direktnom ponovnom rođenju u nižim područjima posle smrti, ako bi sa kajanjem i iskrenošću osoba praktikovala praksu Samantabadrinih aspiracija, ozbiljne posledice i negativni rezultati mogli bi biti otklonjeni.

**Praktičari će imati mudrost, lepotu,
izvrsna obeležja, plemenitu porodicu, i blistavu pojavu.
Mnoge mare i jeretici će biti nemoćni protiv njih,
i biće uvaženi u sva tri sveta.**

Praksa *Plemenitog kralja molitvi vrsnog postupanja* ne samo što otklanja prepreke već štaviše vodi nebrojenim povoljnim rezultatima, kakvi su opisani u ovom stihu. Praktičari će biti toliko bogati zaslugama da će njihov izgled biti poput božanskih bića iz nebeskih područja, sa profinjenom pojavom i vanrednom lepotom. Rodiče se u plemenitoj porodici, pokazati izvrsne znakove itd, i posedovaće dovoljno mudrosti da budu blagotvorni za sva osetna bića. Potencijalne prepreke koje stvara *mara*, kao što smo ranije objasnili, ne mogu ometati praksu ovih praktičara.

U duhovnom svetu, postoji više grupa koje mogu, na više ili manje očigledan način, da imaju negativan uticaj na svoje sledbenike. Dugoročno, takvi praktičari razvijaju se postepeno u štetne ljude i pod uticajem su usled kojeg razmišljaju na iskrivljen način. Sve ove prepreke mogu se sigurno odstraniti aspiracionom molitvom Samantabadre.

Autentični praktičar puta bodisatve generiše aspiracionu moć jednostavim praćenjem Samantabadrinog primera. Zbog toga će dobiti pohvale svih bića u sva tri područja bilo da su to bića iz nebeskih područja ili nižih područja, čak i područja pakla. Kako je to moguće? Šantideva u svom delu *Bodičarjavatara* kaže da bi čak i bića iz područja pakla mogla da dođu u kontakt licem u lice sa bodisatvama kao što su Vadžrapani, Mandušri i Avalokitešvara zbog moći aspiracija ovih bodisatvi. Bića u području pakla nemaju drugu nadu do da se oslone na moć aspiracija ovih velikih bodisatvi da budu u mogućnosti da budu njihovi svedoci. To je deo bodisatvinog hrabrog obećanja da će pomoći svim bićima svuda bez izuzetka; a hrabri praktičari koji se ugledaju na velike bodisatve i sami su vredni hvale.

**Dospeće brzo pred veliko Bodhi-Drvo,
i ostaće tu za dobrobit osetnih bića.
Kao već probuđene Bude pokrenuće točak Darne,
prevlađujući nad marama i njihovim legijama.**

Prema drevnim proročanstvima, u našoj srećnoj kalpi pojaviće se hiljadu Buda. Četvorica od ovih Buda dostigli su prosvetljenje ispod slavnog drveta bodi. U stvari, za vreme naše ere već se manifestovalo šest Buda, ali od tih šest prva dvojica nisu dostigla prosvetljenije u ovom sadašnjem svetu. Tako da su samo četvorica Buda dostigla prosvetljenje ispod drveta bodi.

Sve Bude prošlosti su manifestovale dvanaest dela Buda. Kao i Buda Šakjamuni, oni su odustali od svetovnih zadovoljstava, posvetili su svoj život putu prakse, prevazišli sve izazove i prepreke mara, postigli prosvetljenje i zavrteli točak Darne za dobrobit svih osetnih bića. Na isti način na koji su se Bude prošlosti manifestovale u ovom svetu i dostigle prosvetljenje, ovim stihovima se molimo da sve buduće Bude

dostignu prosvetljenje ispod drвета bodi i nastave da okreću točak Darne za dobrobit svih osetnih bića.

**Samo Bude razumeju potpuno karmičko sazrevanje
za one koji ovu Molitvu Vrsnog delovanja nose u svom srcu,
podrobno je čitajući ili izgovarajući.
Nema sumnje: ishod je vrhunsko probuđenje!**

Kao praktičari treba da odagnamo svaku sumnju koju bismo mogli imati u pogledu ogromne moći i zasluga koje se akumuliraju ovom praksom *Plemeniti kralj molitvi vrsnog postupanja*. Pun opseg takvih moći ne mogu razumeti obična bića koja su još uvek na putu prema prosvetljenju. Jedino Bude mogu u potpunosti pojmiti pun raspon dobrobiti i moći zasluga kada sve ove aspiracije donesu plodove.

Posveta

**Neka se uvežbavam sledeći primer Mandušrija,
njegovog vaskolikog znanja i velike hrabrosti,
i primer Samantabadre, čiji su kvaliteti potpuno jednaki;
Kao oni, ja savršeno posvećujem sve vrste zasluga.**

**Radi prakse Vrsnog postupanja,
u potpunosti posvećujem sve svoje korene dobrote,
pomoću ovih posveta koje kao vrhunske hvale
Pobednici prošlosti, sadašnjosti i budućnosti.**

Ovo je posvećivanje zasluga radi svih osetnih bića. Prva četiri reda upućuju kako posvećujemo zasluge prateći primer bodisatvi, posebno primer Mandušrija i Samantabadre. Sa poslednja četiri reda pridružujemo svoje posvete zaluga sa posvetama Buda prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. Kao što su oni posvećivali svoja postignuća i zasluge za dobrobit svih osetnih bića, mi radimo isto - jednostvano sledimo primer Buda tri vremena.

**Kada dođe vreme da umrem,
i svi moji velovi, konačno pročišćeni, iščeznu,
neka bez zapreka ugledam Amitabu, Beskrajnu svetlost
i sa sigurnošću produžim u Područje radosti.**

Pored posvećivanja zasluga, dodaje se i posebna želja za sebe i sva bića da se rodimo u Devačenu, čistoj zemlji Bude Amitabe. Ova želja podrazumeva da će se sva osetna bića roditi u čistom području pri čemu neće morati da prolaze iskustvo *barda*. Neće biti prepreka i velova negativne karme. Umesto toga, u momentu smrti, kada treba da se oprostimo od ovog života, direkto ćemo se susresti, licem u lice, sa Budom

Amitabom, Budom bezgranične svetlosti, i sa sigurnošću nastaviti ka rođenju u području radosti, njegovoj čistoj zemlji Devačenu.

**Kada jednom budem tamo, neka se ove i sve druge molitve,
bez ijednog izuzetka, manifestuju.
Neka ih sve u potpunosti ispunim,
pomažući bićima sve dok univerzum postoji.**

Kada se rodimo u Devačenu, čistoj zemlji Bude Amitabe, mi upućujemo želje da se sve naše molitve u potpunosti ispune, i da kao posledica toga beskrajni krug patnje osetnih bića bude uklonjen. Ovo je deo glavne aspiracije za rođenje u Devačenu.

**Neka se ponovo rodim u lotosu vrhunske lepote
usred savršene, radosne mandale Buda.
Neka tu, dobijem svoje proročansko otkrovenje,
neposredno od Amitabe, Pobednika.**

Kada smo se rodili u Devačenu, akumulacija naše mudrosti i zasluga će, zajedno sa nesagledivom moći aspiracije Bude Amitabe, dovesti do toga da više nikad neće biti potrebno da ponovo prolazimo kroz kontaminirana rođenja. Rodićemo se u čistom obličju u lotosu u Devačenu, i dobićemo proročansko otkrovenje od Bude Amitabe da ćemo postići prvi nivo prakse bodisatve, tj prvi *bumi*, i da ćemo nastaviti putem do potpunog i savršenog prosvetljenja.

**Kada proročanstvo bude u potpunosti ostvareno,
neka služim bićima svih deset pravaca
na mnogo načina, snagom uma
mnogo stotina miliona emanacija.**

Kada proročanstvo koje smo dobili od Bude Amitabe bude ostvareno, obavezujemo se da služimo svim osetnim bićima u svih deset pravaca. Od postizanja prvog bumija na dalje mi stičemo moć da budemo blagotvorni za bića u mnogostrukim oblicima, tj. kao emanacije koja donose dobrobit raznim bićima u svim svetovima i sprovode onoliko aktivnosti koliko je potrebno.

**Pomoću i najmanjih zasluga koje su sakupljene
praktikujući ovu Molitvu vrsnog delovanja,
neka aspiracije osetnih bića koje donose zasluge,
budu ostvarene istog trenu.**

**Neka usled bezgraničnih istinskih zasluga,
zadobijenih potpunom posvetom Vrsnog postupanja,
sva bića uronjena u veliku reku patnje,
dosegnu vrhunsku oblast Bude Amitabe.**

Ovih osam redova fokusiraju se na pozitivne aspiracije koje su sakupila sva osetna bića, i podržavaju ih da bi se one mogle ostvariti na isti način kao Samantabadrine aspiracije. Ne samo da će se pozitivne aspiracije osetnih bića ispuniti, već će i bića iz nižih područja biti

oslobođena intezivne patnje, što će dovesti do potpunog rastvaranja nižih područja. I sve ovo je zahvaljujući ogromnim zaslugama i aspiracionoj moći.

**Neka ove nenadmašive aspiracione molitve,
donesu ono što je vrhunsko i uzvišeno,
i neka donesu dobrobit svim nebrojenim bićima.
Neka se ovaj tekst, kojeg krasi Samantabadra, ostvari
i neka se ceo prostor nesrećnih područja isprazni.**

Ovim stihom završava se posveta korena zasluga. Završna želja je da se sva bića iz nižih područja oslobode patnje, što znači da će niža područja biti ispražnjena i potpuno nestati tako da se ni reč patnja više nikad neće čuti.

Ovim se završavaju predavanja Kunzing Šamar Rinpočea o praksi *Plemeniti kralj molitvi vrsnog postupanja* u Bodgaji, u zimu 2009. godine.